

DECIZIE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Dumitru Mardari,
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Calmîc Ivan, în cauza intentată la cererea lichidatorului Întreprinderii Mixte „Antion-Torg” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de faliment) - Mutruc Vitalie, privind atragerea la răspundere subsidiară solidară a membrilor organului de conducere și a fondatorilor Întreprinderii Mixte „Antion-Torg” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de faliment) - Kalmyk Anton și Kalmyk Ivan,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016, prin care a fost admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară solidară,

c o s t a t ă :

La 10 iunie 2015, creditorul SRL „Cogîlnic” s-a adresat cu cererea introductivă prin care a solicitat intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul ÎM „Antion-Torg” SRL, IDNO:1011600004355, cu sediul în mun. Chișinău, str. Milescu Spataru, 19/2, ap.24.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2015 cererea introductivă a fost admisă.

S-a constatat starea de insolabilitate a debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL, IDNO: 1011600004355, cu sediul în mun. Chișinău, str. Milescu Spataru, 19/2, ap.24.

S-a intentat procesul de insolabilitate față de debitorul ÎM „Antion-Torg” SRL, IDNO:1011600004355, cu inițierea procedurii de faliment simplificat cu dizolvarea debitorului și cu valorificarea masei debitoare.

În calitate de lichidator al debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL, IDNO: 1011600004355, a fost desemnat Vitalie Mutruc, deținătorul autorizației nr.77 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

La 19 octombrie 2016, lichidatorul Vitalie Mutruc s-a adresat instanței de insolabilitate cu o cerere, prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară solidară în fața creditorilor, fondatorii și membrii organului de conducere a debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL-Kalmyk Anton și Kalmyk Ivan.

În motivarea cererii sale, lichidatorul Vitalie Mutruc a indicat că imediat după desemnarea sa în funcția de lichidator al debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL, în scopul executării hotărârii instanței de insolabilitate și în temeiul art. 66, 68 a Legii insolabilității și art.43 a Legii contabilității, la 19.08.2015, 15.10.2015 și 09.03.2016 a notificat prin intermediu oficiului poștal organele de conducere al debitorului să predea ștampilele și toate documentele evidenței contabile și de constituire a societății.

A concretizat că, factorii de decizie a debitorului nu s-au conformat cerințelor

legale ale lichidatorului, lăsând notificările fără examinare.

Dat fiind faptul că, conducerea ÎM „Antion-Torg” SRL în persoana conducătorului întreprinderii Kalmyk Anton nu s-a conformat prevederilor expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău (dosar nr.2i-356/15) din 23.06.2015, precum și a notificării administratorului provizoriu al ÎM „Antion-Torg” SRL, lichidatorul IM „Antion-Torg” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere privind emiterea încheierii privind executarea forțată și ridicarea bunurilor/informațiilor și documentelor contabile, necesare pentru executarea atribuțiilor de lichidator de la fostul conducător al întreprinderii ÎM „Antion-Torg” SRL.

A concretizat că întru stabilirea locului aflării fostului administrator al ÎM „Antion-Torg” SRL- Kalmyk Anton anul nașterii 15.06.1983, domiciliat Republica Moldova mun. Chișinău str. Milescu-Spătaru Nicolae, 19/2 ap.24, cet. al Federației Ruse, PCS pașaport național al cetățeanului străin/apatrid 51N3577184, eliberat la data de 28.03.2007, precum și dispunerea interdicției de părăsire de către Kalmyk Anton a teritoriului Republicii Moldova, s-a adresat către Inspectoratul de Poliție sectorul Ciocana și Departamentul Poliției de Frontieră. Conform răspunsului IP Ciocana din 02.02.2016 a fost pornită procedura de căutare în privința debitorului Kalmyk Aton, dânsul fiind vizat într-un proces penal.

La 20.09.2016, administratorul insolvenței a înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău tabelul definitiv consolidat al creanțelor unde au fost arătate sumele care au fost solicitate de către creditorii debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL privind validarea acestora, precum și sumele care au fost admise de către - lichidatorul insolvenței.

A notat lichidatorul Vitalie Mutruc că în baza tabelului definitiv consolidat cuantumul creanțelor creditorilor ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment) înaintate și validate până la moment constituie 475 853,46 lei, inclusiv remunerația lichidatorului în sumă de 98 800 lei.

A concretizat că potrivit informației parvenite de la organele competente și anexate la materialele dosarului, debitorul nu dispune de bunuri imobile, mijloace de transport, mașini agricole, nu este fondator sau asociat al altei persoane juridice, nu deține valori mobiliare.

Așa dar, contrar prevederilor legislației în domeniul insolvenței și de evidență contabilă, precum și a notificării lichidatorului desemnat, organul executiv al debitorului în persoana directorului Kalmyk Anton premeditat se eschivează de la îndeplinirea obligațiilor sale de predare a documentelor și de conlucrare cu lichidatorul în exercitarea sarcinilor și atribuțiilor acestuia, astfel creând impedimente la derularea procesului de insolvență al societății.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016 s-a admis cererea lichidatorului debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment) - Mutruc Vitalie privind atragerea la răspundere subsidiară solidară.

S-a hotărât atragerea la răspundere subsidiară solidară în fața creditorilor, în limita creanțelor validate 377 053,46 lei, fondatorii ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment) Kalmyk Anton și Kalmyk Ivan.

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolvență a invocat prevederile art. art. 10, 14, 138, 248 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, menționând că starea de supraîndatorare și incapacitate de plată al debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment) a survenit anterior depunerii cererii introductive de către creditor, începând cu anul 2012 când debitorul a încetat a mai efectua plăți, situație în care

debitorului era obligat să depună cererea introductivă imediat dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni din data survenirii.

Considerând ilegală hotărârea instanței de insolabilitate, la 20.01.2017, Calmîc Ivan a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016 cu remiterea spre rejudecare a cauzei în instanța de insolabilitate.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat examinarea cauzei în lipsa sa, menționând că întâmplător a aflat de faptul că este antrenat într-un proces civil alături de fratele său Kalmyk Anton.

Menționează recurentul că hotărârea instanței de insolabilitate urmează a fi casată, deoarece mențiunea precum dânsul ar fi fondatorul ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment) este eronată, indicând în acest sens că persoana cu numele Kalmyk Ivan care se regăsește în cuprinsul hotărârii recurate nu este el, numele și prenumele său este Calmîc Ivan.

La fel, comunică că persoana care se regăsește în actele pricinii și în hotărârea instanței de insolabilitate emisă la 19 decembrie 2016, nu are nimic comun cu recurentul, deoarece datele de identitate sunt diferite.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva hotărârii date în instanța de fond și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, Colegiul conchide că recursul este pasibil respingerii, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Potrivit art. 248 alin. (6) din aceeași lege, în toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin.(1), instanța de insolabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

După cum denotă actele cauzei, hotărârea Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs, prin care a fost admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară, a fost emisă la 19 decembrie 2016 (f.d. 41-47), în lipsa recurentului.

Colegiul constată că copia hotărârii motivate a fost expediată în adresa părților, la 16 februarie 2017, însă conform materialelor cauzei recurentul a solicitat spre cunoștință materialele cauzei la 10 ianuarie 2017, prin urmare, recursul înaintat la 20 ianuarie 2017 se consideră depus în termen.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolabilitate, prin care a fost admisă cererea lichidatorului debitorului ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment) - Mutruc Vitalie privind

atragera la răspundere subsidiară solidară și prin care s-a hotărât atragera la răspundere subsidiară solidară în fața creditorilor, în limita creanțelor validate 377053,46 lei fondatorii ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment) Kalmyk Anton și Kalmyk Ivan.

Potrivit art. 247 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Potrivit art. 248 alin. (1) al aceleiași legi, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

(6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin.(1), instanța de insolvență se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Astfel, la judecarea cauzelor ce țin de intentarea procesului de insolvență, legea care stabilește obligațiile asociatului (fondatorului) este Legea insolvenței, care conform art. 1 alin. (2), este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvenței, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau

a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditorii în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Prin urmare, din analiza prevederilor art. 15 și 248 din Legea insolvabilității, reiese că, în dependență de motivele apariției stării de insolvabilitate a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta răspundere subsidiară solidară față de creditorii sau la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, instanța de insolvabilitate poate dispune ca datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de asociat (fondator).

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate supra, Colegiul conchide că instanța de insolvabilitate corect a statuat că apariția stării de insolvabilitate a debitorului se datorează anumitor acțiuni imputabile lui Kalmyk Anton și Kalmyk Ivan.

Or, organele de conducere ale debitorului nu au depus cererea introductivă în instanță privind intentarea procesului de insolvabilitate, circumstanță ce cade în mod direct sub incidența prevederilor art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității din 149 din 29.06.2012.

Astfel, legea imperativ indică acțiunile care constituie circumstanțele ce duc la suportarea de către membrii organelor lui de conducere a datoriilor debitorului insolvabil (art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității), una din ele fiind nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea insolvabilității din 149 din 29.06.2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditorii poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditorii;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) și la art.10 alin.(2).

(4) Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

La caz, instanța de insolvabilitate corect a statuat că membrii organelor de conducere, contrar obligației legale, nu au depus cererea introductivă în instanță, procesul de insolvabilitate fiind intentat la cererea unui creditor.

Colegiul constată și netemeinicia afirmației recurentului referitor la necitarea sa legală și examinarea cauzei în lipsa sa. Or, la materialele cauzei este anexat avizul de recepție semnat la 10 decembrie 2016 (f.d. 36) care conține aceeași adresă indicată și pe cererea de recurs.

La fel, este considerată declarativă și afirmația recurentului precum că Kalmyk Ivan care se regăsește în cuprinsul hotărârii recurate nu este el, numele și prenumele său este

Calmîc Ivan. Or, instanța de recurs constată cu certitudine că potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, eliberat de ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, nr. 12795 din 14 mai 2015 (f.d. 16), Calmîc Ivan împreună Kalmyk Anton (fratele său) sunt asociați ai ÎM „Antion-Torg” SRL (în proces de faliment).

Urmare a celor indicate, Colegiul concluzionează că instanța de fond a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și corect a aplicat cadru legal.

În această ordine de idei și, având în vedere că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016 este legală și întemeiată, iar recursul declarat de Calmîc Ivan este nefondat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea hotărârii contestate.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Calmîc Ivan.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016, în cauza intentată la cererea lichidatorului Întreprinderii Mixte „Antion-Torg” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de faliment) - Mutruc Vitalie, privind atragerea la răspundere subsidiară solidară a membrilor organului de conducere și a fondatorilor Întreprinderii Mixte „Antion-Torg” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de faliment) - Kalmyk Anton și Kalmyk Ivan.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

Judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea